

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

**การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน
ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน**
SALT MOUNTAIN BO KLUEK NAN RAISES THE STANDARD
BY OFFICE OF PROVINCIAL COMMERCIAL AFFAIRS NAN

¹ชัชวาลย์ ธนะขว้าง, ²พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปณฺโญ, และ ³เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง
¹Chatchawan Thanakwang, ²Phrakhrupalad Watcharaphong Vacirapanno,
and ³Kiattisak Suklueang

¹วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติฯ
¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Nan Buddhist College, Thailand

¹Corresponding Author's Email: Chutchawan.tk@gmail.com

Received: 2024-08-20

Revised: 2024-11-07

Accepted: 2024-12-09

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักพุทธธรรม ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี กล่าวคือการใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ และระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรพื้นที่เขตชุมชนหมู่บ้านบ่อหลวง หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำนวน 150 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียวในกรณีตัวแปรต้น ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตารางแจกแจงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดน่าน ตามแนวคิด ของ ดร.จันทร์เพ็ญ ชุมแสง และคณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

2. ระดับความคิดเห็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาป่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดน่าน ตามหลักอิทธิบาทธรรม 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาป่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์; เกลือภูเขา; ป่อเกลือ; สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน

Abstract

This research aims to: 1. Study opinions regarding the standard level of Bo Kluea Nan mountain salt products by the Nan Provincial Commerce Office. 2. Compare public opinions on upgrading the standards of Bo Kluea Nan mountain salt products by the Nan Provincial Commerce Office, categorized by individual factors. 3. Study approaches to upgrading the standards of Bo Kluea Nan mountain salt products to improve people's quality of life based on Buddhist principles, as conducted by the Nan Provincial Commerce Office.

This research employed a mixed methods approach, combining quantitative and qualitative research methods. The population and sample for this study consisted of 150 residents in Bo Luang Village, Section 1, Bo Kluea Tai Subdistrict, Bo Kluea District, Nan Province. Data was analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA) for independent variables with three or more groups. Comparing means pairwise using the least significant difference approach will be done when differences are discovered. In-depth interviews with nine important informants will be carried out for qualitative research. In order to bolster the quantitative data, thematic analysis will be employed, and the results will be presented in an essay format along with frequency tables of important informants.

The research found that:

1. The overall level of perception of the product standards for Bo Kluea Nan mountain salt, according to the concept of Dr. Janpen Chumsang and colleagues, was at the highest level.

2. The overall level of perception of the product standards for Bo Kluea Nan mountain salt, according to the four noble truths, was at the highest level.

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

3. A comparison of public opinions on the upgrading of Bo Kluea Nan mountain salt product standards by the Nan Provincial Commercial Office, categorized by individual factors such as gender, age, education level, occupation, and income.

Keywords: Upgrading of Product Standards; Mountain Salt; Salt Ponds; The Nan Provincial Commercial Office

บทนำ

จังหวัดน่าน หรือ เมืองน่าน (กรมศิลปากร) ในอดีตถือเป็นเมืองที่มีความห่างไกลทะเลมาก การผลิตเกลือภูเขาที่เมืองน่านในสมัยโบราณจึงมีความสำคัญค่อนข้างมาก โดยมีบ่อเกลือภูเขา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเกลือ จังหวัดน่าน อำเภอเกลือเป็นอำเภอหนึ่งที่อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดน่าน เดิมเรียกว่า “เมืองบ่อ” ซึ่งหมายถึงบ่อเกลือภูเขาที่มีอยู่ในพื้นที่ กล่าวกันว่าเมืองบ่อ เดิมทีเป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีความสำคัญตั้งแต่อดีตกาลทางประวัติศาสตร์ซึ่งมีข้อความกล่าวถึงแหล่งผลิตเกลือสำคัญที่เป็นสาเหตุให้พระเจ้าติโลกราชแห่งเมืองเชียงใหม่ ยกทัพมายึดครองเมืองน่าน (Fine Arts Department, 2014)

จากบันทึกความทรงจำในคราวสำรวจทำแผนที่ของกรมการแผนที่คนแรกของประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2432 พระวิภาควฑูต (McCarthy, 1885) มีตอนหนึ่งกล่าวว่า “ที่นั่นน้ำน่านมีบ่อเกลือและมีการทำเกลือเป็นจำนวนมาก” เป็นเอกสารที่ชี้ให้เห็นแหล่งผลิตเกลือที่เมืองน่าน ประกอบกับการกล่าวถึงบ้างเล็กน้อยในหนังสือเล่มต่าง ๆ เช่น พงศาวดารเมืองน่าน, เมืองน่าน เมืองโบราณในอาณาจักรสุโขทัย ลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมและประชากร พ.ศ. 2525 อำเภอปัว จังหวัดน่าน และจากการสำรวจชั้นบาดาล พบว่าชั้นน้ำบาดาลบริเวณที่อยู่ไม่ลึกจากผิวดินมาก ความลึกโดยเฉลี่ยประมาณ 20 – 40 เมตร ชั้นดินและชั้นหินได้รับอิทธิพลของตะกอนธารน้ำ ซึ่งมีการสะสมของน้ำบาดาลในปริมาณปานกลางถึงสูง แต่ชั้นน้ำบาดาลในบริเวณนี้มีความกร่อยถึงเค็ม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากชั้นเกลือในดิน ในจุดศึกษาบ่อเกลือเหนือและบ่อเกลือใต้ ค่าความต้านทานกระแสไฟฟ้าบริเวณนี้จะต่ำมาก และแสดงว่าคุณภาพน้ำบาดาลมีความเค็มซึ่งตรงกับกิจกรรมการต้มเกลือของชาวบ้านในบริเวณนี้ บ้านบ่อหลวงเป็นหมู่บ้านที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานมากกว่า 800 ปี ซึ่งเดิมทีเป็นดินแดนแห่งการค้าที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก จึงมีผู้คนหลากหลายมาอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านแห่งนี้ ในสมัยโบราณอำเภอเกลือ มีชื่อว่า “เมืองบ่อ” เป็นชุมชนขนาดใหญ่และภายในพื้นที่รอบๆ นี้มีบ่อน้ำเกลือภูเขามากถึง 9 บ่อ จากตำนานที่เล่าขานกันมาได้กล่าวว่า แต่ก่อนที่จะมีผู้คนมาอาศัยอยู่นั้น บริเวณนี้เคยเป็นป่าทึบ จนมีนายพรานผู้หนึ่งผ่านมาเห็นเหล่าสัตว์ทั้งหลายมากินน้ำกันที่นี้ ก็จึงเกิดความสงสัยว่าทำไมสัตว์ถึงชอบกินน้ำบริเวณนี้ พอได้ขมิ้นดูจึงรู้ว่าน้ำมีรสเค็ม ชาวได้ล่องเรือไปถึงเจ้าหลวงปัวและเจ้าหลวงบ่อ จึงได้มาดูบ่อน้ำเกลือ และต่างก็ต้องการครอบครอง จึงคิดหาวิธีการโดยทั้งสองพระองค์ขึ้นไปอยู่ที่ยอดดอยภูจัน เพื่อแข่งขันทันพุ่งสะเน้า(หอก) แสดงแสนยานุภาพเพื่อครอบครองบ่อน้ำเกลือ โดยมีเจ้าหลวงภูคาเป็นผู้ตัดสิน เจ้าหลวงปัว พุ่งหอกไปตกทางตะวันตกของลำน้ำมาง (ตรงที่ตั้งหอนอกในปัจจุบัน) เจ้าหลวงบ่อพุ่งหอกไปตกทางตะวันออก

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

ของลำน้ำมาง (ตรงที่ตั้งหอเจ้าพ่อบ่อหลวงในปัจจุบัน) ผู้คนที่พากันมาดูการแข่งขันฟูกอก ได้นำเอาก้อนหินมาก่อไว้เป็นที่สังเกต แล้วตั้งเป็นโรงหอทำพิธีระลึกตอบแทนเจ้าหลวงทั้งสองพระองค์ทุกปี (Chumsaeng et. al, 2022)

ภายหลังทั้งสองพระองค์คิดกันว่าจะนำคนที่ไหนมาอยู่ เมื่อปรึกษากันแล้ว เจ้าหลวงภูคาจึงไปทูลขอประชาชนที่อยู่เมืองเชียงแสนจากเจ้าเมืองเชียงรายมาห้ร้างถางพงทำเกลืออยู่ที่นี้ ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของชาวบ่อหลวงในปัจจุบันนั่นเองดังนั้นชุมชนบริเวณนี้จึงได้เกิดขึ้นและดำรงอยู่มาจนถึงปัจจุบันนี้ อย่างไรก็ตามจากการบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่เล่าว่าเดิมทีนั้นบรรพบุรุษอยู่ที่ประเทศมองโกเลียและประเทศจีน หนีภัยมาทางแม่น้ำเหลืองเข้าสู่ประเทศลาว ทางประเทศลาวไม่อนุญาตให้อาศัยอยู่ได้ จึงพากันข้ามแม่น้ำโขงมาอาศัยอยู่ที่เมืองเชียงแสน เป็นที่เชื่อถือได้ว่าบรรพบุรุษของคนบ่อหลวงในปัจจุบันคือชาวเชียงแสนนั้นสอดคล้องกับพงศาวดารโยนก (เชียงแสน) ที่กล่าวว่าพระเจ้าติโลกราชแห่งเมืองเชียงใหม่ยกทัพมาตีเมืองน่าน ในปี พ.ศ. 2193 เพื่อต้องการให้เมืองน่านส่งส่วยเกลือซึ่งเป็นอาหารที่หายากและจำเป็นในสมัยนั้น ยิ่งไปกว่านั้นการพบหลักฐานเครื่องมือหินในพื้นที่จึงสันนิษฐานว่ามีมนุษย์มาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณอำเภอบ่อเกลือแห่งนี้ราว 5,000-1,500 ปีมาแล้ว การต้มเกลือภูเขาของชาวบ่อเกลือมีอารยธรรมสืบต่อกันมาอย่างยาวนาน ที่ทำให้การต้มเกลือคงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน คือชาวบ้านบ่อหลวงจะไม่ต้มเกลือในช่วงเข้าพรรษาและมีช่วงพิธีกรรมที่สำคัญทำมาโดยตลอดไม่เคยขาด ในวันแรม 8 ค่ำ ของเดือน 5 หมู่บ้านบ่อหลวงจะปิดกั้นไม่ให้บุคคลภายนอกเข้าออกหมู่บ้านด้วยยานพาหนะทุกชนิด เป็นเวลา 3 วัน แต่สามารถเดินเท้าเข้ามาได้ เพราะช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่ชาวบ่อหลวงทำพิธีกรรมทางจิตวิญญาณ ด้วยการบวงสรวงเจ้าหลวงบ่อ จะมีการเลี้ยงเจ้าหรือเลี้ยงผีเพื่อขอบคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ได้ปกป้องคุ้มครองและให้เกลือเป็นบ้านบ่อหลวงเป็นหมู่บ้านที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานมากกว่า 800 ปี ซึ่งเดิมทีเป็นดินแดน ทรัพยากรที่พวกเขาสามารถนำมาใช้และเลี้ยงชีพมาตลอดระยะเวลา 1 ปี ประเพณีเหล่านี้ไม่มีตำนานแน่ชัดว่าเกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อใด แต่ได้รับการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นประเพณีจึงไม่มีใครถามถึงเหตุผลของการปฏิบัติ การทำเกลือภูเขาของคนบ้านบ่อหลวง จึงเป็นมากกว่าการผลิตเพื่อยังชีพหรือเพื่อค้าขาย แต่เป็นบ่อเกิดแห่งอารยธรรมของคนบ้านบ่อหลวงที่มีมาตั้งแต่โบราณตราบจนปัจจุบัน (Chumsaeng et. al, 2022)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสินค้าเกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีความสำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่มาตรฐานที่รับรองที่ส่งผลทำให้เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านจำหน่ายได้ในราคาที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับความพิเศษของตัวผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ที่มีกรรมวิธีการผลิตที่มีทั้งประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และกรรมวิธีการผลิตแบบวิถีชาวบ้านที่สืบทอดตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งมีความโดดเด่น ควรจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่า มีมาตรฐาน และสร้างรายได้ให้กับประชากรในหมู่บ้านบ่อหลวง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านในฐานะหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดน่าน ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน จึงได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านขึ้น

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านอยู่ในระดับใด
2. เพื่อผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านเป็นอย่างไร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักพุทธธรรมควรเป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรพื้นที่เขตหมู่บ้านบ่อหลวง หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปบริบูรณ์ จำนวน 150 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชากรในพื้นที่หมู่บ้านบ่อหลวง หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำนวน 150 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 150 ตัวอย่าง
3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) มี 5 กลุ่ม รวมจำนวน 9 รูปหรือคน ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารระดับสูง กลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายเกลือ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานทางพระพุทธศาสนา และนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานทางรัฐประศาสนศาสตร์

เครื่องมือการวิจัย

1. เชิงปริมาณ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ แบบ Likert หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้ทรงเชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทุกข้อมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระหว่าง 0.60 -1 ตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.895
2. เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ตามวัตถุประสงค์

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) โดยวิธีการดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ
2. นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)
4. สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ และได้นำคำตอบจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านอยู่ในระดับใด ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$ S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความคิดเห็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดน่าน ตามหลักหลักอิทธิบาทธรรม 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$ S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ประชากรที่มี เพศ รายได้ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วน อายุ อาชีพ การศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

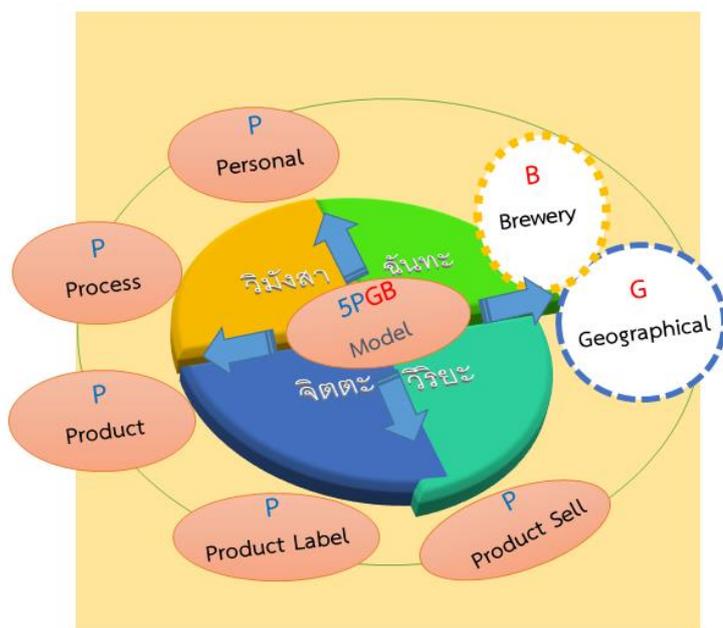
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักพุทธธรรมควรเป็นอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า เพื่อแนวทางการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักพุทธธรรม ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน หลักอิทธิบาทธรรม 4 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านในฐานะหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดน่าน ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน จึงได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ผลวิจัยพบว่า ใช้หลักพุทธธรรมการนำหลักอิทธิบาท 4

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

เพื่อการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จ ตามหลักการ 4 ด้าน คือ 1. ฉันทะ (พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) 2. วิริยะ (เพียรประกอบสิ่งนั้น) 3. จิตตะ (เอาใจฝักใฝ่ใน สิ่งนั้น) 4. วิมังสา (หมั่นตรិตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น) ซึ่งถ้าผู้บริหารองค์กรมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และปฏิบัติงานโดยใช้หลักธรรมดังกล่าวมา ประยุกต์ใช้ในทุกขั้นตอนแล้ว ย่อมเป็นที่ชัดเจนว่าองค์กรจะประสบความสำเร็จได้อย่างสูง

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการสังเคราะห์งานวิจัย เรื่อง“การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่านของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน”สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านในฐานะหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดน่าน ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน จึงได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่านขึ้น โดยมีการนำหลักตามหลักหลักอิทธิบาทธรรม 4 ประการ คือ หนทางสู่ความสำเร็จ ความเพียรในการทำสิ่งนั้นๆ ในทางที่ถูกตามเหตุ และผล ภายใต้พื้นฐานตามหลักคุณงามความดี การมีความกล้าและความแน่วแน่ที่จะทำในสิ่งนั้นๆ การไม่ละทิ้งซึ่งการงานหรือสิ่งที่กำลังทำอยู่ การความอดุสาหะ และอดทนต่อความยากลำบากอย่างเป็นนิจ น้อมนำหลักธรรมคำสอนมาปฏิบัติใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันมา บูรณาการกับการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้ 5PGB : MODEL ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

จากภาพองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเรื่อง “การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน” สามารถอธิบายรายละเอียด ดังนี้

1. P1 = Personal บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน โดยการลงมือทำ Accountability หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบผลของการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเกิดจากการลงมือทำของตนเอง หรือของผู้อื่นก็ตาม บุคคลทำหน้าที่ดังกล่าว การตักน้ำเกลือ ช่วงแรกจะต้องตักน้ำเกลือและเททิ้งประมาณ 5 – 6 ถัง เนื่องจากยังมีน้ำจืดเจือปนอยู่ จากนั้นจึงเริ่มตักน้ำเกลือเทลงในโอ่งที่มีท่อส่งน้ำเกลือไปพักไว้ที่โรงต้มเกลือ โดยผู้ที่ตักน้ำต้องเป็นผู้ชาย ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน หรือมีฐานะเป็นลูกเขยของคนในหมู่บ้าน และเป็นเจ้าของโรงต้มเกลือ และจะต้องแต่งกาย ให้เรียบร้อย ไม่เปลือยกายท่อนบน และต้องถอดรองเท้าก่อนตักน้ำเกลือ

2. P2 = Process กระบวนการผลิตมีความสำคัญสูงสุดในการผลิตสินค้าหรือบริการ เพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยควบคุมการผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ความสำเร็จของการผลิตจึงขึ้นอยู่กับปัจจัย และขั้นตอนต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่แรกของกระบวนการผลิต และการวางแผนกระบวนการผลิตจะช่วยลดต้นทุน ลดเวลาในการผลิต ในการใช้วัตถุดิบและเครื่องจักรที่สำคัญยังช่วยลดความเสี่ยงต่างๆในการผลิตอีกด้วย ทำให้การผลิตสินค้ามีคุณภาพดี นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้รวดเร็วขึ้น การมีกระบวนการผลิตที่เหมาะสมจะช่วยให้ธุรกิจของคุณประสบความสำเร็จและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ขั้นตอนการนำน้ำเกลือจากบ่อเกลือก็คือ คนทำเกลือจากโรงต้มแต่ละหลังจะตักน้ำเกลือจากบ่อขึ้นมาก่อน (ซึ่งรอบปากบ่อมีโอ่งเรียงอยู่หลายใบ แต่ละใบจะต่อท่อส่งน้ำเกลือจากโอ่งที่อยู่ตำแหน่งสูงกว่าไปยังบ่อพักน้ำเกลือในโรงต้มของแต่ละคนที่ด้านล่าง) แล้วก็เทน้ำเกลือใส่โอ่งของตัวเองเพื่อให้น้ำไหลผ่านท่อสูโรงของตน โดยมีก๊อกเปิดปิดท่อเพื่อให้ น้ำเกลือหยุดหรือไหลจากโอ่งมาไปที่บ่อพัก การต้มน้ำเกลือแบบนี้ต้องใช้ไฟอ่อนและต้มนานถึงสองวัน เมื่อครบสองวัน ก็นำดอกเกลือ(ที่ต้มเสร็จ)ไปตากแดดต่ออีกสองวัน ดอกเกลือที่ได้จะมีรูปทรงสวยงามและขนาดใหญ่กว่าผลึกเกลือปกติ โดยเน้นประโยชน์ในเรื่องผิวพรรณเป็นหลัก

3. P3 = Product สิ่งของหรือระบบหรือบริการที่จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองต่อผู้บริโภค ตามความต้องการของผู้บริโภค จะเป็นสิ่งใดก็ตามที่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดตามความต้องการของลูกค้า ในการขายปลีก ผลิตภัณฑ์มักจะเรียกว่า สินค้า และในอุตสาหกรรมการผลิต ผลิตภัณฑ์เหล่านี้จะซื้อในรูปแบบวัตถุดิบ และขายในลักษณะสินค้าสำเร็จรูป ส่วนการบริการก็ถือเป็นประเภทของผลิตภัณฑ์เช่นกัน

4. P4 = Product Label ฉลากสินค้า หรือป้ายสินค้า คือ ข้อมูลที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภค โดยจะมีข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ปริมาณ ข้อมูลโภชนาการ หมายเลขทางการค้า เครื่องหมายรับรองต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งฉลากหรือป้ายสินค้า มักนิยมใช้กันมากกับสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องสำอาง อาหารและเครื่องดื่ม การติดฉลากไว้ที่บรรจุภัณฑ์อาหาร หรือเครื่องดื่ม จะทำให้ลูกค้าเห็นฉลากได้อย่างชัดเจน

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

5. P5 = Product Sell งานขายมีลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการชักจูงใจและโน้มน้าว หรือใช้ศิลปะการขาย (Salesmanships) เป็นสำคัญ การขายเกิดจากพฤติกรรมภายใน ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด ความนิยมชมชอบ ความพึงพอใจ ความเต็มใจของผู้ซื้อ ฯลฯ ดังนั้นนักขายจะต้องมีคุณสมบัติและความรอบรู้หลายประการ เช่น ด้านพื้นฐานการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการขายโดยตรง ด้านจิตวิทยาในการปรับตัวเข้ากับลูกค้า การเตรียมตัวก่อนปฏิบัติงานขาย และการปฏิบัติภายหลังสิ้นสุดการขาย ดังนั้นผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญของการขายเป็นหลัก นอกจากกิจการจะมีสินค้าพร้อมเพื่อขาย มีลูกค้ามุ่งหวังเป็นเป้าหมายสำคัญในการขาย มีบุคลากรปฏิบัติงานขายยังไม่เพียงพอสำหรับการสร้างเสริมการขายให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยศิลปะการขายที่นักขายเหล่านั้น นำมาใช้ในระหว่างการปฏิบัติงานขายด้วย จึงจะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

6. B = Brewery การสร้างโรงต้มเกลือรายล้อมบ่อเกลือธรรมชาติ โดยโรงต้มทั้งหมดเป็นกำแพงไม้ไผ่ มุงหญ้าคา ปิดทับทั้งสี่ด้านเพื่อกันลม ภายในโรงต้มมีเตาต้มน้ำเกลือที่ทำจากดินเหนียว สำหรับบ่อเกลือที่อยู่ด้านนอกมีการก่อฐานหินล้อมรอบสูงจากบ่อขึ้นมา ที่รอบฐานหินยังมีโครงไม้สร้างประกบสูงเลยฐานหินขึ้นมาด้วยเพื่อวางโองใส่ น้ำเกลือ ขณะที่ปากบ่อก็มีแผ่นไม้รองพื้นไว้สำหรับยัดก้นน้ำเกลือ (1) โรงต้มเกลือทำจากไม้ไผ่ที่ปิดทับป้องกันลมผ่าน เพื่อลดความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง และทำให้ความร้อน มีความสม่ำเสมอ และจะทำให้ผลิตภัณฑ์มีความละเอียดและสม่ำเสมอ (2) เตาต้มเกลือเป็นเตาดินเหนียว การใช้ดินเหนียวปั้นเตาจะช่วยเก็บรักษาความร้อนได้เป็นอย่างดี เป็น การก่อเตาหลุมโดยไม้ใช้โครง มีขนาดความสูงอยู่ในช่วง 50 – 60 เซนติเมตร ความยาวอยู่ในช่วง 200 – 220 เซนติเมตร และความกว้างอยู่ในช่วง 100 – 200 เซนติเมตร ผนังเตาบริเวณกึ่งกลางเตาต้องมีความหนาเป็นพิเศษเพื่อรองรับน้ำหนักของกระทะต้มเกลือ และด้านบนมีช่องวงกลม 2 ช่อง ห่างกันประมาณ 30 เซนติเมตร แต่ละช่องมีขนาดรัศมี 60 – 70 เซนติเมตร สำหรับวางกระทะใบบัว

7. G = Geographical ขอบเขตพื้นที่การผลิต เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ครอบคลุมพื้นที่บ้านบ่อหลวง หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน อำเภอบ่อเกลือเป็นอำเภอเล็ก ๆ สันฐานยาวตามร่องเขา ด้านทิศตะวันตกมีตอยภูคากันแยกจากอำเภอปัว ทิศตะวันออกมีภูเขากันระหว่างชายแดนลาว ทิศเหนือติดกับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ เป็นทางออกตรงด่านห้วยโก๋น ไปยังเมืองหลวงพระบางซึ่งอยู่ห่างไปเพียง 90 กิโลเมตร ทางทิศใต้ติดกับอำเภอสันติสุขและอำเภอท่าวังผา เป็นทางออกไปยังเมืองน่านและเมืองสุโขทัยได้ตามภูมิศาสตร์แล้วบ่อเกลือจึงเป็นพื้นที่ห่างไกลจากเมืองใหญ่ แต่กระนั้นบ่อเกลือก็ไม่พ้นสงคราม โดยเฉพาะสงครามพม่าพื้นที่บ่อเกลือกลับมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับศึกม่าน (พม่า) กันอยู่ อีกทั้งมีการค้นพบหลักฐานการวัดม่านหรือวัด จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือปาน ของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดน่าน ตามแนวคิดของ Chumsang et al., (2022) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่าสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านในฐานะหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดน่าน ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือปาน จึงได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือปาน และสามารถบริหารจัดการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phonngam (2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP กรณีศึกษาในกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านนาด้วง จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP โดยภาพรวมอยู่ได้ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rasmipaiboon (2006) โครงการการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าจกลาว ครั้ง หมู่ที่ 4 บ้านทุ่ง ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอเด่นชัย จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าจกลาว โดยภาพรวมอยู่ได้ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hatthamas (2004) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมกระเป๋าดำพื้นเมือง บ้านนาจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาผู้นำหลักการพัฒนาพบว่าพัฒนาอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ใน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง การคิด ออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีความแปลกแตกต่างไปจากเดิม โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มมูลค่าและ คุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ และกลุ่มอาชีพ มีความต้องการผลิตผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสังคมไทยให้มากขึ้น เนื่องจากได้รับความสนใจและตลาดมีความต้องการมากขึ้นตลอดเวลา เนื่องจากมีกรรมวิธีหรือกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยไร้สารเคมี ทำให้ผู้ใช้มีสุขภาพอนามัยที่ดีขึ้น และยังเป็น การสร้างฐานที่มั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนด้วยความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ได้ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Aneksuk, and Panyawuttrakul, (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนา รูปแบบและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ได้ระดับมากที่สุด ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือปาน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน จำแนกได้ดังนี้ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือปาน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน ทำให้ทราบว่าเพศไม่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือปาน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ทั้งนี้เนื่องจากการยกระดับมาตรฐานของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศของประชาชน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tangkongnuch, (2004) เรื่องความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับบริการที่มีเพศต่างกัน ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการ ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชาชนที่รับบริการทั้งเพศหญิงและเพศชายได้รับการบริการที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจ ตอบสนองความต้องการทั้งเพศหญิงและเพศชาย จึงส่งผลให้ความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ ไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทำให้ทราบว่าอายุของประชาชนไม่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ทั้งนี้เนื่องจากการยกระดับมาตรฐานของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chantrawadi (2011) เรื่องความพึงพอใจของลูกค้าชาวญี่ปุ่นที่มีต่อคุณภาพการบริการของโรงแรมคิงรอยัลการ์ เด็นท์อินน์ ถนนสาทรใต้ กรุงเทพมหานคร การวิจัยพบว่า ผู้รับบริการที่อายุต่างกัน มีความพึงพอใจ ของลูกค้าชาวญี่ปุ่นที่มีต่อคุณภาพการบริการของโรงแรมคิงรอยัลการ์ เด็นท์อินน์ ถนนสาทรใต้ กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชาชนทุกช่วงอายุที่มารับบริการ ได้รับการบริการที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการผู้มารับบริการทุกช่วงอายุ จึงส่งผลให้ ความพึงพอใจในการบริการไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทำให้ทราบว่าการศึกษาของประชาชนมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwathan, and Somchob, (2012) เรื่อง กลยุทธ์ ทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแฟชั่นของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนคร อุบลราชธานี ผลวิจัยพบว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่ากลยุทธ์ทางการตลาด ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแฟชั่นแตกต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอธิบายได้ว่า 67 กลุ่มวัยทำงานที่มีระดับการศึกษาน้อย มีรายได้น้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษามากกว่า ทำให้ผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อยมีความต้องการในการซื้อเสื้อผ้าน้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษามากกว่า จึงทำให้ มีส่วนประสมทางการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทำให้ทราบอาชีพ ของประชาชนมีผลต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ทั้งนี้เนื่องจากการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ขึ้นอยู่กับอาชีพของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Techabencharoen (2008) เรื่องความพึงพอใจของลูกค้าต่อคุณภาพการ บริการของบริษัทไอ เอ็น จี ประกันชีวิต ในจังหวัดเชียงใหม่ผลการวิจัยพบว่าลูกค้าที่มีอาชีพที่ ต่างกัน มีความพึงพอใจของลูกค้าต่อคุณภาพการบริการของบริษัทไอ เอ็น จี ประกันชีวิต ในจังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทำให้ทราบว่ารายได้ของประชาชนมีผลต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ทั้งนี้เนื่องจากการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน ขึ้นอยู่กับรายได้ของประชาชน

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwachan, and Somchob, (2012) เรื่อง กลยุทธ์ทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแฟชั่นของผู้บริโภค ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี ผลวิจัยพบว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่ากลยุทธ์ทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแฟชั่นแตกต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัย อธิบายได้ว่า การที่กลุ่มวัยทำงานจะซื้อเสื้อผ้าต้องขึ้นอยู่กับระดับรายได้ การออม และทัศนคติ เกี่ยวกับการจ่ายเงิน จึงทำให้มีส่วนประสมทางการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแตกต่างกัน ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือผ่าน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักพุทธธรรม ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน หลักกฤษฎีกา 4 การที่สินค้าเกลือภูเขาบ่อเกลือมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีความสำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่มาตรฐานที่รับรองที่ส่งผลทำให้เกลือภูเขาบ่อเกลือจำหน่ายได้ในราคาที่สูงเกินไป เมื่อเทียบกับความพิเศษของตัวผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ ที่มีกรรมวิธีการผลิตที่มีทั้งประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และกรรมวิธีการผลิตแบบวิถีชาวบ้านที่สืบทอดตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งมีความโดดเด่น ควรจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่า มีมาตรฐาน และสร้างรายได้ให้กับประชากรในหมู่บ้านบ่อหลวง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านในฐานะหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดน่าน ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ จึงได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือขึ้นโดยใช้หลักพุทธธรรมการนำหลักกฤษฎีกา 4 ซึ่งถ้าผู้บริหารองค์กรมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และปฏิบัติงานโดยใช้หลักธรรมดังกล่าวมา ประยุกต์ใช้ในทุกระดับชั้นตอนแล้ว ย่อมเป็นที่ชัดเจนว่าองค์กรจะประสบความสำเร็จได้อย่างสูง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Chittagaro (2013) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักกฤษฎีกา 4 การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักกฤษฎีกา 4 ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักกฤษฎีกา 4 (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักกฤษฎีกา 4 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักกฤษฎีกา 4 พบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักกฤษฎีกา 4 ขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักกฤษฎีกา 4 ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตัวแปร พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน มีผลให้ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักกฤษฎีกา 4 ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยทุกข้อที่ตั้งไว้ 3.

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ พบว่า ควรสร้างความสัมพันธ์ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน, พยายามศึกษางานของตนเอง มีความอดทนต่อความยากลำบาก และพยายามเพิ่มพูนความรู้ของตนอยู่เสมอ, หรืองานนั้น แต่ควรคำนึงถึง ผลประโยชน์ขององค์กร ด้านวิริยะ พบว่า เพียรพยายามให้มากเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพดี ให้ความสำคัญกับงานที่ได้รับมอบหมายทำให้ด้วยความเต็มใจ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ไม่ละเลยในหน้าที่ แม้จะไม่ใช่ในเวลาทำงาน พยายามรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นก่อนตัดสินใจ ด้านจิตตะ พบว่า มีความเข้าใจถึงความต้องการใฝ่ในและให้ความสำคัญกับงานทุกชิ้นที่เข้ามาหา เอาใจใส่ในการทำงานทั้งตนเอง และในทีมงาน รู้คิด และวิเคราะห์ถึงงานที่ทำทุกอย่าง ว่าให้ผลคุ้มค่าเพียงไร ด้านวิมังสา พบว่า พัฒนาวิธีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของงานบริการ หาเหตุผล และจุดที่ผิดพลาดและแก้ไขด้วย สติ ปัญญา ความรอบคอบ ต้องมีบรรทัดฐาน หรือกฎเกณฑ์ ที่ทุกคนยอมรับ และส่งเสริมให้ทุกคนปฏิบัติตาม กล่าวเสนอแนะเมื่อพบช่องทางที่ดีกว่า จากเหตุที่ปรากฏและไตร่ตรอง และ (Charonthammo, 2017) การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ อบต.อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการของ อบต.อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ อบต. อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรไปใช้เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการ อบต.อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า อบต.อำเภอวัดโบสถ์ มีทั้งหมด 6 แห่ง คือ อบต.ตำบลวัดโบสถ์ อบต.ท่างาม อบต.ท้อแท้ อบต.บ้านยาง อบต.หินลาด และ อบต.คันไช้ ซึ่งในแต่ละ อบต. มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เหมือนกัน ดังนั้น ด้านการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ อบต.อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน คือ ด้านฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา พบว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ อบต.ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านผลการเปรียบเทียบ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ อบต.อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ด้านปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค คือ การทำงานในบางครั้งผู้บังคับบัญชาจะไม่ฟังข้อเสนอของบุคลากร บุคลากรขาดการพัฒนา บุคลากรควรเอาใจใส่ในหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งบุคลากรบางส่วนไม่ค่อยใช้ปัญหาพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผล ดังนั้น จึงทำให้การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ภายในองค์กรไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ข้อเสนอแนะมีดังนี้ 1. ด้านฉันทะ บุคลากรที่ปฏิบัติงานควรมีการยอมรับการติชม ของผู้มาใช้บริการว่าดีหรือไม่ดี ควรปรับปรุงในด้านใดบ้าง อีกทั้งพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองสุดอย่างความสามารถ 2. ด้านวิริยะ บุคลากรควรมีความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม 3. ด้านจิตตะ เมื่อมอบหมายงานต่างๆแล้ว

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

บุคลากรควรเอาใจใส่ในงานนั้น เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่อกัน 4. ด้านวิมังสา การทำงานทุกครั้งนั้นมักมีอุปสรรคนานาประการ เพราะฉะนั้น บุคลากรควรปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์อยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อประสานร่วมกันในการปฏิบัติงาน

สรุป

การที่สินค้าเกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีความสำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่มาตรฐานที่รับรองที่ส่งผลทำให้เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน จำหน่ายได้ในราคาที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับความพิเศษของตัวผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ที่ควรจะเป็นผลิตภัณฑ์ทั้งที่มีคุณค่า มีมาตรฐาน และสร้างรายได้ให้กับประชากรในหมู่บ้านบ่อหลวง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านในฐานะหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดน่าน ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน จึงได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่านขึ้น โดยใช้หลักพุทธธรรมการนำหลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จ ตามหลักการ 4 ด้าน คือ 1. ฉันทะ (พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) 2. วิริยะ (เพียรประกอบสิ่งนั้น) 3. จิตตะ (เอาใจฝักใฝ่ใน สิ่งนั้น) 4. วิมังสา (หมั่นตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น) ซึ่งถ้าผู้บริหารองค์กรมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และปฏิบัติงานโดยใช้หลักธรรมดังกล่าวมา ประยุกต์ใช้ในทุกขั้นตอนแล้ว ย่อมเป็นที่ชัดเจนว่าองค์กรจะประสบความสำเร็จได้อย่างสูง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านจัดทำกิจกรรมส่งเสริมให้กับผู้ประกอบการเกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ผู้ประกอบการมีความภาคภูมิใจและมีความพอใจต่อการผลิตสินค้าของตนเอง เพื่อพัฒนาสินค้าได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากมีความรักในอาชีพของตนเอง รักใคร่ เต็มใจ และฝักใฝ่ในงานอยู่เสมอทุ่มเทความสามารถ และปรารถนาเพื่อที่จะทำอาชีพให้ดีที่สุด ด้วยการรักในอาชีพของตน ชอบในอาชีพของตน ด้านวิริยะ (ความเพียร) ผลการสัมภาษณ์ พบว่าการควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้เพื่อที่จะยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดีด้านจิตตะ (ความคิด หรือความใส่ใจ) ผลการสัมภาษณ์ พบว่าการทำงานด้วยความมุ่งมั่น เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน ให้มีการผลิตได้อย่างมีคุณภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และตรงกับความต้องการของตลาดด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ผลการสัมภาษณ์ พบว่ามีการตรวจสอบขั้นตอนการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาจุดแข็งและกำจัดจุดอ่อนให้ดีขึ้น มีการส่งเสริมในการใช้นวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เกลือภูเขาบ่อเกลือน่าน เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้หลักพุทธธรรมการนำหลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จ ตามหลักการ 4 ด้าน คือ 1.ฉันทะ(พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) 2.วิริยะ(เพียรประกอบสิ่งนั้น) 3.จิตตะ(เอาใจฝักใฝ่ใน สิ่งนั้น) 4.วิมังสา (หมั่นตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น) ซึ่งถ้าผู้บริหารองค์กรมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และปฏิบัติงานโดยใช้หลักธรรมดังกล่าวมา ประยุกต์ใช้ในทุกขั้นตอนแล้ว ย่อมเป็นที่ชัดเจนว่าองค์กรจะประสบความสำเร็จได้อย่างสูง

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนยังขาดทักษะความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ดังนั้นสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านควรสนับสนุนการเพิ่มจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวแสดงถึงความเอกลักษณ์น้อย ดังนั้นสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านควรส่งเสริมจัดกิจกรรม/ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่แสดงถึงความโดดเด่นในสิ่งที่แสดงถึงความมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากชุมชนอื่นๆ และควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มช่องทางการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่านขาดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักพุทธธรรม ดังนั้นสำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่านควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้แก่นักเรียน เยาวชน และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน โดยมีการจัดกิจกรรมดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่

2.2. ควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายความร่วมมือด้านต่างๆในระดับหมู่บ้าน และควรส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาความรู้ความเข้าใจ นำหลักธรรมพระพุทธศาสนาในหัวข้อธรรมอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ และให้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้นในการต่อยอดการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน

2.3. ปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมและ ลดพฤติกรรมที่จะก่อผลเสียแก่ทรัพยากรธรรมชาติโดยให้มีการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อให้เยาวชนได้รู้ถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์เกลือภูเขาบ่อเกลือ น่าน

References

Aneksuk, B. & Panyawuttharakul, V. (2016). *Development of tourism models and products in Phitsanulok Province to support Thai tourists and tourists in the ASEAN group* (Research Report). Phitsanulok : Phitsanulok.

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

- Chantrawadi, W. (2011). *Satisfaction of Japanese customers towards the service quality of King Royal Garden Inn Hotel, Sathorn Tai Road, Bangkok*. Independent study. (Master's Thesis). Chiang Mai University. Chiang Mai.
- Charonthammo, T. (2017). *The application of the four powers of personnel for the management of the Tambon Administrative Organization, Wat Bot District, Phitsanulok Province*. (Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Ayutthaya.
- Chumsang, C. et al. (2022). *Internal Control System Manual for Geographic Indication Products "Mountain Salt, Nan*. Science and Technology Center: Uttaradit Rajabhat University.
- Fine Arts Department. (2014). *Nan Chronicles Wat Phra That Chang Kham Worawihan edition* (Research Report). Nan: Fine Arts Office No. 7, Nan, Fine Arts Department.
- Hatthamath, A. (2004). *Participatory Action Research to Develop Quality Standards of Handicraft Products, Local Fabric Bags, Ban Nangua, Mueang District, Phetchabun Province*. (Doctoral Dissertation). Phetchabun Rajabhat University. Phetchabun.
- McCarthy, J. (1885). *Theme of the Travel Log of Siam, Special Map Edition for the 200th Anniversary of Rattanakosin*. Bangkok: Royal Thai Survey Department.
- Phrapalad Saichon Chittagaro. (2013). *Personnel Administration of Subdistrict Administrative Organizations in Kamphaeng Saen District, Nakhon Pathom Province According to the Four Iddhipada Principles*. (Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Ayutthaya.
- Phonggam, P. (2009). *Development of OTOP product potential and standards: A case study in the local weaving group, Ban Na Duang, Loei Province*. (Doctoral Dissertation). Loei Rajabhat University. Loei.
- Rasmipaiboon, N. (2006). *Project for the Development of Quality Standards of Lak Cloth Products*. (Doctoral Dissertation). Suan Dusit University. Bangkok.
- Suwachan, K. & Somchob, P. (2012). *Marketing strategies that influence the purchasing decision of fashion products of consumers in Ubon Ratchathani Municipality*. (Master's Thesis). Ubon Ratchathani Rajabhat University. Ubon Ratchathani.
- Tangkongnuch, S. (2004). *Customer Satisfaction with the Services of the Bangkok Bank Public Company Limited, Bangkhen Branch*. (Master's Thesis). National Institute of Development Administration (NIDA). Bangkok.

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2567)

Techabencharat, W. (2008). *Customer satisfaction towards the service quality of ING Life Insurance Company in Chiang Mai Province*. (Master's Thesis). Chiang Mai University. Chiang Mai.